

Novotny Gergely úgy bújt elő a hatvanas évek végén Örkény István köpönyegéből, hogy utána szinte azonnal el is tűnt. Az abszurd abszurdja: színdarabok, amelyek sikert aratnak – kéziratban olvasva. Csak pusmogunk róluk, mert a bemutatás gondolatától elkap a cidri. Novotny azonban ír, ír, és ma már, bő évtizeddel az elhunyt után, tudható, 43 ilyen opus maradt a hagyatékában, rövid „szkeccs”-ektől, amilyen az alábbi is, egész estés, többfelvonásos színművekig. Mi lesz a sorsuk?

Novotny Gergely

A várakozás vége

IRÉN
ERNŐ

IRÉN Üljön csak le. Mintha láttam volna már valahol. Úgy rémlik, hogy valamikor beengedtem már a szobába és hellyel kínáltam.

ERNŐ Nem ismeresz meg? Én vagyok, Ernő. Irén! Gondolkozz. Két évvel ezelőtt mentem el. Nem emlékszel?

IRÉN Ernő. Ismerős ez a név. Találkoztam már ezzel a névvel. Ülj le, Ernő. Mintha mondtam volna már ilyesmit. Nem emlékszem már pontosan, hogy mikor, de mondtam már, hogy ülj le, Ernő.

ERNŐ Hogyne mondtad volna. Nagyon sokszor mondtad. Már akkor mondtad, amikor először voltam itt, és apa és anya éltek. Pedig az nagyon régen volt.

IRÉN Apa, anya. Nem emlékszem már. De a te hangodat hallottam már.

ERNŐ Kell emlékezned rájuk. Én is fáradt vagyok, de azért emlékszem. Apa rakosgatott, és anya félt

tőle. És remegett a keze, amikor a teáskannát letette az asztalra. És suttogva mondta, hogy ne csapjunk zajt.

IRÉN Nem emlékszem rá. Rémlik, mintha láttam volna egyszer egy reszkető kezét a teáskannával. De nem emlékszem pontosan, hogy hol volt, és hogy kinek a keze volt.

ERNŐ Apa pedig kezébe kaparintotta az újságot, és úgy olvasta belőle a híreket, mintha mindaz rá vonatkozott volna. Egy amerikai városról volt szó, amit felgyújtottak, és két tejszint szállító teherautóról, ami összeütközött.

IRÉN Amerikai város, tejszint szállító teherautó? Lehet. Nem emlékszem.

ERNŐ És egy svájci faluról is beszélt, amit elsöpört a lavina. Nem emlékszel? Apa azt olvasta, hogy mindenki elpusztult abban a svájci faluban, és csak napok múlva tudták kiásni az embereket a hótömegből. Utána pedig a macskáról olvasott az újságból, a pásztor leveleket szállító macskájáról.

IRÉN Lavináról, macskáról? Mintha hallottam volna, de már nem emlékszem.

ERNŐ És mikor belépett az orvos, mindnyájunknak feltűnt, hogy ragyogott az elégedettségtől. Te is nézted és odafigyeltél, mikor az orvos beszélni kezdett.

IRÉN Rémlík, hogy kinyílt az ajtó, és valaki bejött. De hogy az orvos lett volna, arra már nem emlékszem.

ERNŐ De gondolkozz csak! Akkor halt meg Vica, a kis Vica a szomszédban, és az orvos azért volt olyan elégedett, mert ő pontosan megmondta. Két héttel előtte meg tudta már mondani, hogy meg fog halni a kis Vica. És úgy is lett. Azért volt olyan elégedett.

IRÉN A kis Vica. Fekete szemű, sima, rendkívül sima arcú kislány. Nem tudom biztosan, de mintha valamikor láttam volna.

ERNŐ Nem emlékszel, hogy mikor egyedül maradtunk, odamentem hozzád, és elmondtam, hogy miért kell elmennem?

IRÉN A hangodra emlékszem, de nem tudom, hogy mit mondtál.

ERNŐ A füzetéről beszéltem. Arról a végzetes füzetéről, amit aznap délután nyitottam ki először.

IRÉN Nem emlékszem a füzetre. Csak a hangodra emlékszem.

ERNŐ De hát az volt a legfontosabb. Arra kell emlékezned.

IRÉN Kell emlékeznem? Nem tudok. Nem emlékszem rá. De mondd, ki vagy te tulajdonképpen?

ERNŐ Nem emlékszel rám? Én vagyok Ernő. Ernő vagyok abból a sűrke házból, a hetvenegyed számmú házból. Én vagyok Ernő, aki kinyitotta a füzetet.

IRÉN Te lennél Ernő? Ismerős ez a név. Nem tudom, hol hallottam ezt

a nevet. Valahol hallottam már ezt az Ernő nevet.

ERNŐ Nem emlékszel? Én vagyok Ernő. A személyi igazolványom száma huszonhárom, huszonhárom, huszonhárom, huszonhárom. Én vagyok Ernő, akinek négyszer huszonhárom a személyi igazolványának a száma. De esperesnek is hívnak, mert olyan nyugodt, kövérkés az arcom.

IRÉN Esperesnek, huszonhárom? Nem tudom, mi az.

ERNŐ Mihác, az a vörös hajú fiú adta nekem az esperes nevet. Jó nevet tudott adni az a vörös hajú fiú akkoriban. De később két hét alatt elvitte a fehérvérűség. Az adta nekem a nevet, hogy esperes.

IRÉN Valamire mintha emlékeznék. Ismertelek téged?

ERNŐ Irén, gondolkozzál. Te írtad nekem azt a levelet. Ismerted a személyi igazolványom számát is, és te írtad nekem azt a felszólító levelet.

IRÉN Én írtam volna? Nem tudom. Lehet, hogy nem is ismertelek. Csak a számodat tudtam, meg a címedet.

ERNŐ Az nem lehet, hiszen számtalanszor találkoztunk. És a füzetet is te adtad oda nekem.

IRÉN Én adtam volna oda a füzetet? Nem emlékszem. Lehet, hogy dik-tálták a levelet, és én csak írtam, de nem figyeltem oda. És akkor nem lehet azt állítani, hogy én írtam a levelet.

ERNŐ De hát az nem lehet. Te is ott voltál mindig. Rám néztél és beszéltél hozzám. És az előbb mondtad is, hogy emlékszel a hangomra.

IRÉN Igen. Ismerős a hangod. Jól ismerem. De nem tudom, hol hallottam. És azt sem tudom, hogy miért kellett hallanom a hangodat. Mondd, ki vagyok én?

ERNŐ Nem tudod, hogy ki vagy? Te vagy Irén, aki elvesztette a fehér köpenyét. Te vagy Irén, aki köpeny nélkül, színes, mintás ruhában szaladtál ki a patikából, hogy aztán minden kapuba becsöngesél. A köpenyedet kerested, mert anélkül nem engedelmeskedtek a búra alatti mérlegek.

IRÉN A köpenyemet kerestem volna? Nem emlékszem rá. De mondd, ki vagyok én mégis?

ERNŐ Te vagy a lány, aki színes, nagy mintás ruhában átszaladtál az utcán, és odaadtad nekem a füzetet. Te vagy az a lány, aki nem mosolygott, és aki a füzetet a kezembe adta.

IRÉN Én lennék az, aki átment az utcán, és aki odaadott neked valamit? Lehet, hogy az vagyok, nem tudom. És te mért vagy itt most? Mért jöttél vissza?

ERNŐ Azért jöttem vissza, mert a híreket hallottam. Hallottam a híreket a rádióból, és azt mondták, hogy baj van.

IRÉN Ezért kár volt visszajönnöd. Ilyesmi volt már. Ezért nem kellett volna visszajönnöd.

ERNŐ És a füzetet is kinyitottam.

IRÉN A füzetet? Ezt is hallottam már valamikor. És mi volt a füzetben?

ERNŐ Mikor megláttam a füzetben az írásodat, egyszer csak nőni kezdett, és végül akkora lett, mint egy ajtó.

IRÉN Ebben nincsen semmi különös. Ilyet már hallottam.

ERNŐ És kinyitottam az ajtószárnyat, de a küszöbnél nem mentem beljebb.

IRÉN Ez ismerős. Ilyen volt már. Emlékszem valamire.

ERNŐ Csak a szavak poros küszöbéről néztem körül. Elfelejtett érzelmek álltak ott megszámozva és szorosan egymás mellé rakva. Aztán mintha veszély fenyegetett volna. Becsaptam magam előtt az ajtót. De mint kiderült, késő volt már. A lomok között ugyanis egy kis, kígyó alakú emlék felemelte a fejét, és mielőtt az ajtó bezárult volna, belém harapott.

IRÉN Ez, azt hiszem, természetes. Ebben nincsen semmi különös.

ERNŐ Azért jöttem most, hogy elvigyelek. Mert süllyedünk. Két perc múlva házastul, mindenestül.

IRÉN Ne nyúlj hozzám. Ebben, amit mondtál, nincsen semmi különös. Ezt hallottam már.

ERNŐ De el kell menekülnünk. Nem érted, hogy itt minden el fog süllyedni?

IRÉN De értem. Ezt már mondták régen is. Ezt mindig mondják. Ismerem. Ne nyúlj hozzám.

ERNŐ Akkor vége mindennek.

IRÉN Ezt is ismerem. Ezt is mindig mondják. Menj messzebb tőlem.

ERNŐ Most már vége. Most már késő.

IRÉN Tudom. Ezt szokták mondani. Ismerem.

Mind a ketten elsüllyednek.